

Van Russische regen in Chinese drup

Rusland heeft met de invasie van Oekraïne de wereldeconomie en financiële markten in woelig vaarwater gebracht, maar Beijing kan de boot werkelijk doen kapseizen.

Rob Joyce, Directeur van het Cybersecurity Directoraat van de NSA, stelde reeds in 2019 vast: 'I kind of look at Russia as the hurricane. It comes in fast and hard. China, on the other hand, is climate change: long, slow, pervasive.' Eind 2020 omschreef de baas van MI5, Ken McCallum, het in dezelfde termen: Rusland is guur weer, China is klimaatverandering.

Joyce en McCallum zaten goed met hun inschatting dat Moskou op kortere termijn de geopolitieke boel op stelten zou zetten, maar op langere termijn vervult Rusland een bijrol op het geopolitieke en economische wereldtoneel, waar China en Amerika de spotlights op zich gericht weten.

De economische, diplomatieke, technologische en militaire opmars van China is het verhaal van de afgelopen en waarschijnlijk ook van de komende decennia. Die opmars begint zich nu deels tegen Beijing te keren, omdat het Westen wakker is geschrokken uit de droom dat China met het welvarender worden ook zou democratiseren. China wordt nu steeds actiever tegengewerkt. En het land mag dan een reus zijn, het leunt veelal nog op westerse expertise, heeft buitenlandse valuta-reserves nodig (met name dollars en euro's) en kapitaal van buiten.

Die drie zaken komen nu om uiteenlopende redenen in gevaar. Voor de invasie in Oekraïne waren westerse landen al veel meer beducht geworden voor de transfer van hoogwaardige technologie naar China, maar de oorlog heeft het Westen met de neus op de feiten gedrukt wat betreft de intenties en potenties van autocratische staten. Nu wordt nog veel kritischer gekeken naar welke technologische toepassingen en producten gedeeld worden.

Wat betreft valuta-reserves zal China zelf voorzichtiger worden met het aanhouden van dollars, euro's en mogelijk yens en Zwitserse francs, aangezien het land nu getuige is van de risico's als Europa en Amerika de duimschroeven aandraaien bij een tegenstander.

De toestroom van buitenlandse investeringen zal ook verminderen. Westerse bedrijven worden vanuit ESG-oogpunt voorzichtiger met investeringen in landen met autoritaire regimes. Bovendien heeft de lockdown in Shanghai glashelder gemaakt dat – in de woorden van China-kenner Fraser Howie – 'Shanghai has always been a state-owned enterprise creation.'

De onzekerheid neemt toe voor bedrijven en beleggers. Amerika, samen met veel bondgenoten en partners, wil het China politiek, militair en economisch zwaarder maken. Dat gebeurt onder meer via het onthouden van kennis en technologie, meer militaire aanwezigheid in de regio rondom China en samenwerkingsverbanden en organisaties als AUKUS, de Quad en het nieuwe Indo-Pacific Economic Framework.

Vaak wordt gesproken over ont koppeling tussen het Westen en China. Daarbij wordt nu gewezen naar het Russische voorbeeld. Echter, ont koppeling van China is van een wezenlijk andere orde. Westerse economieën en China zijn op velerlei manieren met elkaar vervlochten.

Kortgezegd is een ont koppeling tussen China en het Westen misschien geen onbegonnen werk, maar de gevolgen zullen wel van een geheel andere orde zijn dan de toch al zeer aanzienlijke impact van de strijd met Rusland. Voorlopig lonkt een gestage vorm van blokvorming, waarin China & Partners en Amerika & Co de afhankelijkheid van elkaar geleidelijk verminderen, net zoals we de afgelopen jaren zagen in de zeer geleidelijke afbouw van dollarreserves door China. Dollars vormden in 2005 immers nog 79% van de buitenlandse reserves van China tegenover 58% in 2019. ■

Door **Andy Langenkamp**, Senior Political Analyst bij ECR Research